

Mūsų Lietuva

Jurnal Lituanus «NOSSA LITUANIA»
DIRETOR RESPONSÁVEL
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO
REDATOR: MONS. P. RAGAZINSKAS
AVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES
LAIKRAŠTIS
A D R E S A S:
AV. ZELINA, 515 - C. POSTAL 4118
SÃO PAULO
ATSKIRO NUMERIO KAINA 30,00

R. 809 (35)

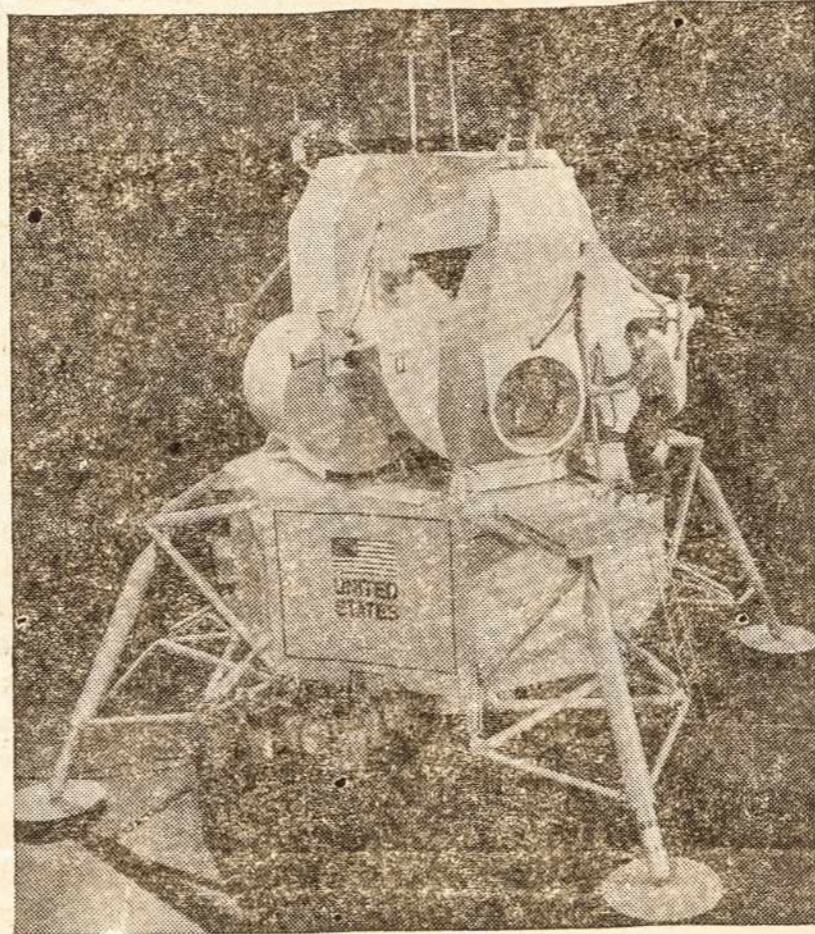
SÃO PAULO — BRASIL — 1964 M. RUGPIŪČIO MĒN. — AGOSTO 29 D.

XVI METAI

Europiniai komunistai Sovietuose suserga ir miršta

Nuc pastarojo karo pabaigos Sovietų Sąjungoje, joje besilankydami, sunkiai ar staugiai susirgo ir mirė visa eilė žymių V. Europos komunistinių vadų. 1949 m. Maskvoje širdies liga mirė Georgi Dimitrovas iš Bulgarijos, 1953 m. Stalino laidotuviuose dalyvaudamas staiga susirgo ir po kelių dienų mirė Čekoslovakijos partinis vadovas ir vyriausybės galva Klement Gottwald. Trejiems metams pralinkus Maskvoje susirgo ir mirė «liaudies Lenkijos» komunistinis prezidentas Boleslaw Bierut. Dabar atėjo eilė JAV komunistų vadui William Fosteriui — šis vėl staiga susirgo Maskvoje ir joje

mirė 1961 m. Kiti mirties atvejai vėl paliečia europinius komunistinius vadus. Šį kartą «giltinė» (ar kas kitas?) savo aukomis pasirinko komunistui nusipelnusius Prancūzijos ir Italijos bolševikus. Tai, šiais metais liepos mėn., beplaukdamas sovietiniu laivu «Litva» (atseit būdamas sovietų teritorijoje) susirgo ir mirė Prancūzijos komunistų vadovas Maurice Thorez, o rugpiūčio mėn. atėjo eilė taip pat į Sovietiją nuvykusiam ir kaip ir kiti norėjusiam pasitarti su maskvėnais pareigūnais ir ta proga, pailsėti Italijos komunistų gen sekretorius Palmiro Togliatti.

Ruošiasi skridimui į Mėnulį. Vienas technikų tikrina natūralaus didumo modelį (Lunar Excursion Module), erdvių laivą «Apollo» kurį stato lėktuvų fabrikas Grumman Bethpage New Yorko valstijoje. Yra numatyta 1970 metais tris astronautus siųsti į mėnulį, kuriuos į ten nuneš ir atgal parneš «Apollo», tik žinoma, ligi to laiko bus žymiai patobulintas. Jo svoris bus 15 toneladų. Astronautų vizitas mėnėsyje yra numatytas 24 valandų. Po to grįš žemėn Fabrikas stato 20 tokių pavyzdžių įvairiems bandymams. (USIS)

JAV DEMOKRATŲ PARTIJOS SUVAŽIAVIMAS IŠRINKO KANDIDATUS: PREZIDENTU — LYNDON JOHNSON; VICE PREZIDENTU: HUBERT HUMPHREY

JAV demokratų partijos atstovai 24 d. rugpiūčio susirinko konvencijon išrinkti kandidatus į prezidentus ir vice prezidentus.

Suvažiavimui vietą pasirinko gražią pajūrio, prie Atlanto vandenyno vietovę, Atlantic City, netoli Philadelphia; New Jersey valstijoje. Kaip paprastai, pirmą dieną demokratų vadovybė deklaravo partijos principus kuriais pasižada grįsti būsimasimas prezidentas savo vidaus ir užsienio politiką. Bendrais bruožais partija žada laikytis mirusio prez. Kennedžio politinės linijos.

Vidaus politikoje žada vykdyti teisių lygybę, smerkia ekstremistinius sąjūdžius, pasiekia krašto ekonominę gerbūvį stengsis dar pakelti sumažinanč mokesčius.

Užsienio politikoje laikysis dėsnių «taika ir laisvė visoms tautoms».

Taikos įgyvendinimas pasauly bus vienas svarbiausių uždavinių. Šiam tikslui siekti užsienio politikoje skelbia šiuos dėsnius: 1. Amerika privalo būti galingiausia pasauly valstybė; 2. Jos galybė privalo būti naudojama su dideliu atsakomybės jausmu; 3. kontrolė ir vartojimas atominų ginklų privalo būti respublikos prezidento kontrolėje; 4. nevesti jokių derybų iš baimės.

Amerika rems nusiginklavimo pastangas. Kai dėl komunistinės Kinijos, Amerika priešinsis jos priėmimui į Jungtines Tautas. Pildys visus pareigojimus ginti Vietnamą ir Berlyną. Bendradarbiaus artimai su savo sąjungininkais ypatingai per NATO ir SEATO.

Neužmiršo ir pavergtų kraštų. Rems išsilaisvinimo pastangas okupuotų kraštų. Jų tarpe yra suminėta ir Lietuva. (pabaiga 6 pusl.)

Vilniaus studentai: duokite dziaza, salin komunistu sventes

Lietuvos aukštųjų mokyklų studentai nepatenkinti juos daromu spaudimu vasaros atostogų metu organizuoti pasikaitas ar dėtis prie įvairių komunistinių švenčių. «Komj. Tiesa» (Nr. 156, rugpj. 8) paskelbė Kelmėje atostogavusių studentų laišką, įdėjo savo komentarus, pasikalbėjo su septyniais Vilniaus universiteto ar Kauno Politechnikumo studentais. Laikraščio korespondentai — «sekliai» net išaiškino anoniminio laiško autorius,

Kas gi pasirodė? Kelmėje buvę studentai pasipiktino, kad jų šokių vakarą sutrukdytų «jaunojo gamybininko šventė». Didelis nusivylimas — atvyko 30 komjaunuolių —

aktyvistų ir tikėtasi, kad jie «kalnus nuversią», organizuosią paskaitas (greičiausiai, ateistinio turinio...), bet jie, pasirodo, pasisakė, kad «nuobodu Kelmėje, mane juokas ima, kad čia senoviškai šoka kama, duokite dziaza!» Laikraštis paskelbė devynių jaunuolių vardus ir pavardes. Žinoma, jiems teks atsakyti, jie susilauks įvairių papeikimų bei kitų nemalonumų. Dar įtaigota, kad aukštosiose mokyklose įvyktų pokalbiai apie studentų atostogas. Jau ahiamas, nes, pasirodo, Vilniaus ar Kauno studentai pasisako už dziaza ir modernius šokius o tai reiškia kad veikia vakarai su savo įtaka.

Kaune 265.000 gyventojų

Lietuvoje minėta ne tik Vilniaus, bet ir Kauno 20 metų «išlaisvinimo» sukaktis. Spauda ir radijas liepos ir rugpiūčio dienomis skelbė daug skaičių apie pasikeitusius miestus, pakilusią pramonę, prekybos tinklą ir kt. Kauno Vykd. Komiteto pirmininkas J. Šerys, pagal «Švyturio» in-

formaciją (Nr. 14) pateikė keletą skaitmenų. Pagal Šerį Kaune šiuo metu gyventojų yra 265 000. Mieste kasdien susikuria septynios naujos šeimos, gimsta 13 kūdikių. Miesto teritorija esanti padidėjusi trigubai. Svarbiausios pokario metais pastatytos įmonės: Kauno Hidroelektrinė,

radijo gamykla turbinų gamykla «Pergalė», pliušo—šilko kombinatas, ketaus liejykla ir kitos. Pramonės gamybą paskirsčius vienai dienai, per dieną pagaminama: 700 tonų surenkamojo geležbetonio statyboms, 290 elektromotorų, apie 15 tūkstančių metrų vilnonių ir 54 tūkstančius metrų šilkinų audinių, 23.000 porų avalynės ir kt. (Nepažymėta, tačiau, kad pati didžioji visų gaminių dalis išvežama į įvairias Sovietijos respublikas, dalis tenka ir eksportui į užsienio kraštus — E).

Giriamasi, kad Kaune netrukus pradės veikti naujos gamyklos, pvz. dirbtinio pluošto gamykla, medvilnės verpimo fabrikas, medicinos preparatų gamykla ir kt. Iš kitų šaltinių žinoma, kad minėta dirbtinio pluošto gamykla statoma nepaprastai lėtai. Teigiama kad Kaune gyva prekyba, tačiau pateikti skaičiai kaip tik liudija menką gyventojų ekonominę pajėgumą. Tai gi, kauniečiai kasdien pajė-

— Lietuvos spaudoje šią vasarą vėl gausu medžiagos apie ateizmą kovą prieš bažnyčią, apie gyventojų tarpe pastebėtus religingumo reiškinis. «Komj. Tiesa» (Nr. 155, rugpj. 7) paskelbė nuotrauką trijų jaunuolių, «Kristaus karių», dalyvavusių «iškilmingose Velykų pamaldose Labanoro bažnyčioje. Specialus laikraščio korespondentas nuvykęs į Labanorą, pastebėjo tokius reiškinis: vyresniojo amžiaus žmonės iš tradicijos ir dabar traukia į bažnyčią». Kadangi paskelbtoji nuotrauka liudija apie religingus jaunuolius, tai, pasak korespondento, Labanoro komjaunuolai deda pastangų «atversti akis klystantiems jaunuoliams». Toliau širštama, kad eą bažnyčia neriasi iš kailio, griebiasi įvairiausių

gija įsigyti vos penkis šaldytuvus, 23 skalbimo mašinas, tris motociklus, 18 radijo ir 16 televizijos aparatų.

priemonių. Vieno jaunuolio M. Venslovo bute kambariai apkarstyti šventųjų paveiklais.

Lietuvi, dalyvauk 30 d. rugpiūčio (sekmadieni) 16 val. Choro ruošiamame koncerte-vakare V. Zelinoje gimn. salėje. **Isigyk pakvietimus, rezervuok staliuka.**

Spaudos Draudimas Lietuvoje

Žvelgiant į savo tautos praeitį, mes randame daug skaudžių momentų. Bet kaip tik šiuose tragiškuose momentuose mūsų tauta nepalūžta, o iškyta iki heroizmo, nuskaidriandama pati sau kelią Šiais metais, kaip tik mes minime 100 metų nuo spaudos draudimo, tai yra nuo to kulminacinio punkto, kada Rusijos despotija užsigėdė per žiaurią prievartą suslavinti ir suprovoslavinti lietuvių tautą. Nedaugelio išlikusių tautų kultūros istorijoje galime aptikti tokių heroizmo pilaų pavyzdžių kaip lietuvių tautoje, kuri per 40 metų sunkioje kovoje ne tik kad neprarado savo spaudą, bet, būdama pavergta, išaugo į sąmoningą tautą su savo gerokai padidėjusia spauda ir dvasia nepriklausomam gyvenimui. Tokio veržlumo į kultūrą, tokio pasiaukavimo savo tautos šviesai, tokio nuodirdaus tikėjimo į Dievo apvaizdą nerasime niekur kitur, išskyrus žydų tautą. Ir nuostabus reiškinys kad tas veržlumas reiškesi ne tik Lietuvoje, bet visoje lietuvių tautoje, visur, kur buvo lietuvių — Amerikoje, Anglijoje, Vokietijoje ir kt. Visi gyveno ta pačia dvasia. Rusija savo panslavizmo kailė jau buvo daug tautų suvirinusi — svetimos kultūros ir kilmės, kaip bulgarų, makedonėčių, mongolų ir daugelio Kaukazo tautų Taigi, turėjo praktikos. Ir į Lietuvą atėjo su gerai paruoštu planu. Visų pirma kolonizavo visas vietas, kur tik buvo galima, burliokais toliau jau veikė per mokyklas, per administraciją, o visą kraštą stengėsi lankyti tamsoje ir skurde, panaikino Lietuvos vardą ir pavadinimą Vakarine Rusija Tokioje padėtyje kraštą laikė ilgai, kol pirmoji karta jau buvo išmirusi, o antroji turėjo jau būti slaviska ir provoslaviska, tačiau išėjo priešingai, antroji karta rodė padidėjusį

gyvastingumą kovoti dėl savo tautos teisių. Tai buvo matoma iš okupacinių įsakymų ir įstatymų nepaisymo, ir ignoravimo mokyklose kalbėti rusiškai maldą už carą ir Rusiją ir pagaliau iš sukilimų prieš valdžią. Visa tai matydama okupacinė valdžia, griebėsi paskutinių priemonių ir 1864 m. uždraudžia lietuvių spaudą lotyniškais raidėmis.

Kaip žinome, pirmoji lietuviška knyga buvo atspausdinta šešiolikto amžiaus viduryje (1547 m. Martyno Mažvydo Katekizmas) ir nuo to laiko labai lėtu tempu buvo žengiama pirmyn Iki 1800 m buvo atspausdinta per 100 įvairių spaudos leidinių, daugiau sia religinio turinio. Tik nuo XIX amžiaus pradžios pagyvėjo knygų leidimas: per pirmuosius 30 m. buvo atspausdinta daugiau, kaip per 250 ankstyvesniųjų metų. Nežinome, kad Lietuva buvo okupuota ir nualinta, spauda augo gyvu tempu, ypač paskutiniaisiais prieš draudimą metais Ir patys draudimo metai lietuviškos knygos nesustabdė, priešingai, pagal Lietuvos Bibliografijos Instituto duomenis, spaudos draudimo metu (per 40 metų) iš viso buvo išleistas 1352 knygos bei brošiūros bendro 5 543 000 tiražo. Vidutiniškai kas metai praeidavo sieną 20 000 knygų.

Visas spaudos darbas buvo suorganizuotas užsienyje, Vokietijoje Reikėjo tas knygas pernešti per gerai saugojamą sieną Darbas surištas ne tik su didelėmis išlaidomis, bet ir su pavojais netekti gyvybės arba ilgam laikui laisvės ir viso turto. Atsirado mūsų tautoje knygnešiai, tai tie mūsų lietuviškos kultūros tikrieji brangakmeniai — deimantai, kurie drauge su visuome nininkais, kultūrininkais, rašytojais ėjo petyg petiną į didžiausius pavojus, aukojosi,

kad tauta turėtų šviesą. Per trumpą laiką jie padarė didžiausius darbus — prikėlė tautos sąmonę laisvam gyvenimui.

Kai dabar žiūri į jų atliktus darbus, į jų pasišventimą, tai tiesiog negali suprasti iš kur pas juos buvo tiek daug idealizmo ir meilės savo tautai ir tikėjimui. Ir reikia pasakyti, kad tauta su nuostabia meile priėmė knygą ir mokslo Per trumpą laiką mes turėjome tiek daug mokslo vyrų, menininkų, kultūrininkų ir tokio aukšto lygio, kad galėjome atsistoti šalia senų ir kultūringų tautų su labai nedideliu pavėlavimu visose mokslo ir meno šakose. Labai greitai tempu mūsų tauta žengė pirmyn. Dabar, kada esame gerai susipažinę su daugelio tautų kultūrinėmis vertybėmis ir tautiniais pradais, galime lengviau patys spręsti apie savo tautą ir palyginti ją su kitomis tautomis. Visais atvejais mes patvirtinsime, kad nesame atsilikę nuo kultūringo Vakarų pasaulio lygmens, priešingai, kai kuriais atvejais jaučiame patvaresni, valingesni ir pranašesni. Toks greitas tautos pabudimas ir priėmimas kultūrinių vertybių į save buvo galimas tik dėl to, kad mūsų pirmieji rašytojai ir knygnešiai savo heroizmu uždegė tautą, meilę knygai ir mokslui.

Kokia padėtis dabar yra su mūsų lietuviška knyga? Lietuvoje nors nėra spaudos draudimo, ir knygos yra spausdinamos, tačiau joms trūksta minties laisvės. Čia visos knygos yra komunistine ideologija persunktos ir kitokios negali pasirodyti Spauda be minties laisvės neturi jėgos nei ugnies Tai spauda, kuri gesina mūsų tautos ugnį ir meilę mokslui ir tiesai, knygai ir laisvei. Tai spauda, kurios tikslas paneigti tautos teisę į nepriklausomą gyvymą, o pačią tautą suslavinti ir nukrikščioninti, atitraukti

taip greitai ir netikėtai!

— Vincail! — vos suspėjo suknelėti Petras, — Bėk pas kaimynus, duokit žinią į Paliepius.

Su Paliepių Juozu Pranaičiu Petras neseniai buvo taręs, kas reikėtų daryti, jei kurį nors policija sučiuptų. Sutarė nepasiduoti ir vienas kitą gelbėti.

Įvertę Petrą į vežimą, abudu žandarai atsisėdo iš šalių, o policininkai stojo iš abiejų vežimo šonų Vežėjas supliekė arklius, vežimas sujudėjo ir per purvyną žingine stūmėsi dvaro link.

Tuo tarpu Vincas išoko pas Noreikus.

— Petrą suėmė! — sušuko uždusęs.

— Kas suėmė?.. Kur suėmė?.. Ką tu čia!.. — suklego keli balsai

Vincas užsirydamas ėmė pasakoti, kaip visa tai atsitiko.

ti nuo Vakarų kultūros ir prijungti kaip koloniją prie Rusijos. Klajojami istoriniai faktai, kuriami nauji, kad įrodžius Lietuvos ryšius su Rusija. Tokios knygos neša tautai tik žalą, nes jos neleidžia tautai augti mintyje ir kultūroje laisvai ir natūraliai.

Laisva knyga tebėra tremtyje. JAV veikia Lietuviškų Knygų Klubas, Lietuviškos Enciklopedijos leidykla, Gabija, Terra, Anglijoje — Nida, Kanadoje — Baltija, Pietų Amerikoje ir Australijoje nors knygų leidyklų ir nėra, bet yra lietuviškos spaustuvės ir laikraščiai kurie išspausdina vieną kitą lietuvišką knygą. Neturiu čia po ranka statistinių davinių ir negaliu tiksliai pasakyti kiek knygų atspausdiname į metus, tačiau knygų turime apščiail. Nusiskusti galėtume tik stoka knygų pla-

tintojų — knygnešių, kurie pasiaukotų su tokiu užsidegimu ir meile, kaip tai buvo prieš šimtą metų. To entuziazmo nebeturime. Liūdna žiūrėti, kai užėini į gražiai baldais apstatytą butą ir nerandi nei vienos lietuviškos knygos: nei sau nei vaikams pasiskaityti. Ir negali tikėti, kad esi pas tos tautos ainį, kuri vienintelė pasaulyje nugalėjo tautos milžiną — Rusiją, ne kareivių armija iš ne ginklais, o knygnešiais ir knyga. Tas faktas nėra pakanka mai išgarsintas pasaulyje ir nėra pilnai įvertintas mūsų pačių. Jis tebeaukia lietuviškų šilėrių ir mickevičių:

Stovėdami prieš šiuos faktus, ar nereikėtų mūsų kultūrininkams, visuomenininkams ir knygos mylėtojams pravesiti akciją, kad neliktų nei vie-

(pabaiga 3 pusl.)

V. Mykolaitis-Putinas

SUKILĖLIAI

KOVŲ DĖL ŽEMĖS IR LAISVĖS VAIZDAI 1861—1864

XI

(tąsa)

Vieną šaltą, vėjuotą popietę Balsių vyrai, tėvas ir abu du sūnūs, triūsėsi klojime ir jaujoje. Čia dar nuo pereinoto rudens ir žiemos buvo užsilikę visokių šapų, spalių; lauke, nugrebojus kiemą ir patvorius, riogsojo šiukšlių ir sta garų krūvos Senis Balsys, žmogus taupus ir apdairus, liepė sūnams visa tai sutvarkyti — kas tinka, sunaudoti pakratams, kas ne — sudeginti jaujos krosnyje:

Besitriūsdami niekas nepas tebėjo, kaip iš gatvės pro var telius į kiemą atsargai įslinko keturi augaloti vyrai — du žandarai ir du policininkai Žandarai pasiliko prie vartų,

o policininkai greitai puolė į jaują, kur prie krosnies pritūpęs Petras kurstė ugnį; Nespėjo jis nė apsižiūrėti, kaip policininkai stvėrė jį už rankų, užlaužė jas už nugaros ir surišo virvagaliu. Veltui Petras kovojo ir šaukė. Atbėgo žandarai, ir visi keturi ėmė tempti suimtąjį pro vartus į gatvę. Tuo tarpu pasirodė didelis dviejų arklių per purvyną tempiamas vežimas, kuriam, be vežėjo, sėdėjo dar vienas policininkas. Arkliams sustojus, policininkai ir žandarai sukibę įvertė Petrą į vežimą Surištomis rankomis jis ne ką tegalėjo priešintis Tėvas ir brolis Vincas suglumė ir išsigandę žiūrėjo, kas čia darosi. Visa tai atsitiko

ko. Pirkioje, be saviškių, buvo dar Jankauskų Kazys, Kedulių Jonas ir Dzidas Morkus iš Karkliškių, drąsus vyras, labai nekenčias Skrodsčio ir visų jo dvariškių.

Tuo pačiu metu įpuolė Katrė. Ji matė, kas atsitiko ties Balsių kiemu ir kaip Vincas bėgo pas Noreikus.

Baigus Vincui pasakoti, Katrė gražydama rankas sušuko:

— Vykite!.. Atimkite!.. Jį užplaks Skrodskis negyvai!

Visi pašoko iš vietų, visi kartu ėmė kalbėti, šaukti, ginčytis:

— Kaip atimti?.. Muštis su žandarais?.. Ar įvelksime? Šaus!.. Vyras, vykimės raiti! Užuolankom!.. Į Karkliškius duoti žinią!.. Lėk į Paliepius, Vincail! Dzidas į Paliepius!.. Nesuspėsime — vakaras!

Katrė neatstojo nuo Dzido Morkaus:

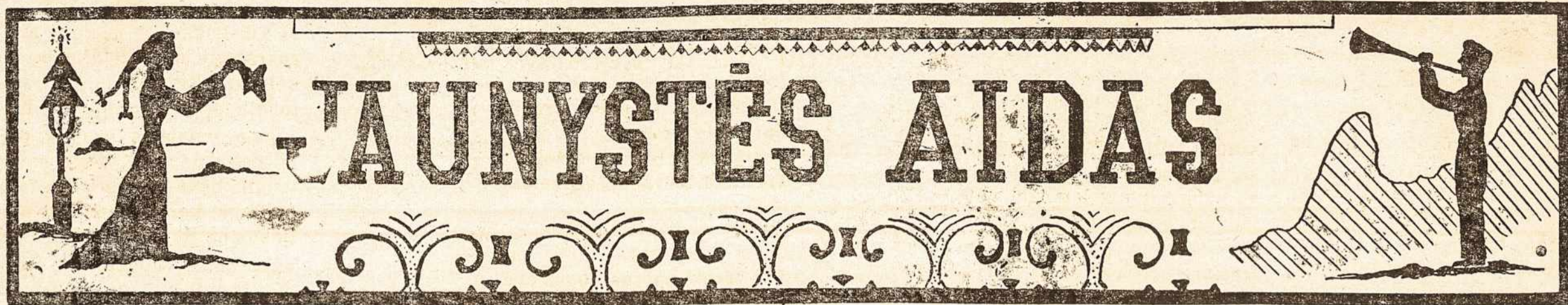
— Dzidai, tu daryk ką nors. Be tavęs čia nieko nebus. Paimk Vincą ir Jankauskų Kazį, jokite į Paliepius. Pranaitis padės. Jūs visi tokie geri draugai. Prie jūsų ir kiti prisidės. Skrodekis taip nekenčia Petro! Užplaks, užkankins!..

Ašaros pasirodė jos akyse: Dzidas, atsirėmęs pečiais į sieną, paniūres, įbedęs akis į žemę, kažką sunkiai mąstė, net jo kakta išrasojo. Staiga kilstelėjo galvą ir paguodžia mai sudavė Katrytei per petį,

— Nežliumbk! Žinau, ką padarysim. Nebijok, mes jį išlupsim ir iš paties velnio nagų!

Dzido akyse spindėjo narsa ir pasiryžimas.

— Vyras! — sušuko jis, nus telbdamas kitus. — Laiko turim nedaug. Ješ neatmušim jo kelyje, tai turim bent sutrukdyti, kad jie kuo vėliausiai pasiektų dvarą. Naktį jo

JAUNIMO AIDŲ REDAKCIJA: Redaktorius Kolektyvas

NEUŽMIRŠKITE - Jaunimo Šventė įvyks Spalio 3 ir 4 d. Spalio 3 d vakare, Vila Zelinoje bus Šv. Mišios, bendra Komunija, Agapė ir programa.

Spalio 4 d 15,00 val. Teatro Artur Azevedo, Mokoje, vaidinimas «Aukso Spinduliai Artojų Žemėje».

Neužsiimkite kitomis pramogomis, pašveskite šias dienas Jaunimo Šventei.

Įsigykite pakvietimus iš anksto.

Dėl ko moterys ilgiau gyvena negu vyrai?

Statistika nustatė faktą, kad Amerikoje moterys ilgiau gyvena negu vyrai, bet neaiškino dėl ko taip yra. JAV prezidento J. F. Kennedy Baltųjų Rūmų (šeimos) gydytoja dr. Janet Travell teigia, kad tas faktas pereina nuo to, jog, «moterys yra veiklesnės ir nuolat juda». Apimant, atrodo, kad vyrai sunkiau fiziškai dirba ir dėl to anksčiau miršta; tai būtų geras argumentas, jei ne faktas, kad ir proto darbą dirbantieji vyrai taip pat miršta anksčiau už moteris. Sunkiai fiziškai dirbanti vyrai, pasitraukę į pensiją, dažnai senatvės poilsyje ima greit senti, siipnėti ir mirti. Dr. J. Travell pabrėžia, kad «moterys nuolat vykdo tas pačias funkcijas, pripranta prie jų ir yra nuolat judėjime virdamos, valydamos dulkindamos ir tai joms užkrinta ilgesnį gyvenimą».

Savo teigimą dr. J. Travell remia statistika, kuri šiandien randa ne tik moteris ilgiau

gyvenančias už vyrus, bet ir vyrus ilgiau gyvenančius negu prieš 75 metus. Dabar turime Amerikoje 18 mil žmonių, peršokusių 65 metų amžių. Virš milijono asmenų jau yra peršokę 85 metų slenksį. Laikraščiuose skaitome apie šimtamečius Rusijoje, kai tuo tarpu 12.000 šimtamečių gyvena Amerikoje.

Įdomiausia yra tai, kad JAV gyvena bemaž 40 000 asmenų nuo 95 lig 99 metų amžiaus ir kad tame skaičiuje yra 26.000 moterų ir tik 13 000 vyrų. Kiekvienam 65 metų vyrų šimtui tenka 125 to pat amžiaus moterys.

Pati gydytoja dr. J. Travell yra jau tokiame amžiuje, jog turėtų trauktis į poilsį, bet ji to nedaro: eina Baltųjų Rūmų gydytojos pareigas ir dirba George Washington Medical Centre, visiems seneliams ir senelėms duodama vieną patarimą: «Niekad nepraraskite entuziazmo ir visada judėkite».

J. Gs.

PIRMOJI POKARINĖ LATVIŲ DAINŲ ŠVENTĖ

Rugpiūčio 5—8 dd Vak. Vokietijoje, Hamburge įvyko pirmoji, pokario meto, latvių dainų šventė. Iš įvairių Europos kraštų atvykę joje dalyvavo 24 chorai su 504 dainininkais ir dešimts tautinių šokių grupių su 132 šokėjais. Dainų šventę atidarė garbės prezidiumo pirmininkas R. Liepinš. Vokiečių vardu latvius pasveikino Hamburgo senatorius dr. Biermana—Ratjen.

Šalia dainų šventės Hamburge vyko latvių politinio turinio diskusijos, vaidinimas, poezijos vakaras ir kt. Latvių dainų šventę plačiau paminėjo Hamburgo ir kitų miestų vokiečių spauda.

PER TREJUS METUS 2111 POLITINIŲ NUOSPRENDŽIŲ

Laisvųjų Juristų Vakarų Berlyne surinktais duomenimis, nuo 1961 m. rugpiūčio 13 d., kai Sovietų «dėka» Berlyne atsirado vad. «gėdos siena», Rytų Vokietijoje ir rytiniame Berlyne įvyko 3336 politinio pobūdžio suėmimai. Teismai paskelbė 2111 nuosprendžių. Buvo keturi mirties nuosprendžiai, 21 asmuo nuteistas kalėjimu ligi gyvos galvos. Užregistruota 937 nuosprendžiai — bausmės «mėginusiems pabėgti» ir nuteisti 439 asmenys, nes jie skubėję bėgantiems į pagalbą.

PER 40.000 VOKIEČIŲ PEREINAMOSE STOVYKLOSE

Vak Vokiečios pereinamosiose stovyklose pabėgėliams

Vytautas Mačernis

SONETAS

Šilta pavakarė: žavi šviesiais plaukais mergytė,
Lyg peteliškė mažu rūbeliu, ranka maža,
Ibridus į rugius, priskynė glėbį mėlynų akycių
Ir grįžta į namus laukų žaliuojančia ežia.

Jinai yra pavargusi, perdien labai nusikamavus,
Ji sėdas truputį pailsėt ant vėjos, —
Namuose ant kiekvieno stalo — padėklėliai žavūs,
Bet kas tenai pamerktų vakare gėles be jos..

Ji valandėlę atsikvėps ir tuoj namo skubės:
Ji pratiesia rankutę su gėlėmis, jona padeda galvytę;
Šaldusis miegas užpila žiedvos paskendusias akis

Mama ateina. Ji gražiausią gėlę parugės.
Iš laimės daugel kartų lūpom virpančiom palyti
Ir nešasi namo, ji ten gražiai žydės ir nenuvys.

dar neseniai užregistruota 46 663 asmenys. 51% pabėgėlių buvo atvykę iš Rytų Vokietijos, 34,3% — į Vokietiją persikėlę iš Lenkijos ir kitur, 14,4% — kiti pabėgėliai.

«MUMS VISIEMS TURI RŪPĖTI PABALTIJO VALSTYBIŲ LIKIMAS»

Žinomas ir vertinamas rytų Europos klausimams tirti leidžiamas «Osteuropa» žurnalas

š.m. 7—8 n ry paskelbė plat Erik Thomsono straipsnį apie prieš 25 metus pradėtą Pabaltijo valstybių okupaciją. Autorius nurodė į 1939 m. rugpiūčio 23 d. Maskvoje, prie Ribbentropo—Molotovo sutarties prijungtą slaptą protokolą. Toliau, pasiremdamas patikimais šaltiniais, atpasakojo Pabaltijo kraštų okupavimo eigą. Atkreipias dėmesys į tai, kad Sovietų Sąjunga deda pastangų 1940 m. įvykius Pabaltijy pavaizduoti kaip «tautų sukilimą prieš kapitalistinį jungą». Tuo tarpu 1940 m. rugpiūčio 4 d. Maskvos «Pravda» buvo paskelbusi Lietuvos delegatų į Maskvą atvykusių «Stalino saulės» atsiųžti — pareiškimą, kad senasis režimas buvęs nuvers tas raud. armijos dėka.

Nurodęs į sovietų įvykdytus sutarčių laužymo faktus, Erik Thomson pabrėžė: «Trijų Pabaltijo valstybių likimas turėtų rūpėti mums visiems» ir priminė E. Schaperio žodžius: «Jei kenčia vienas Europos narys, kenčia visa Europa. Nė viena tauta negali ir neprivaiko pasijusti laisva, kol tebėra nors viena pavergta tauta».

Šitai atrodo mėnulis iš 750 kilometrų aukštumos. Šitą ir kitas apie keturis tūkstančius nuotraukų nutraukė pasiūstas Š. Amerikos erdvės laivas «Ranger VII», kuris mėnulį pasiekė 31 d. liepos. Čia matoma nuotrauka apima maždaug 124 kilometrų plotą. Matyti daug duobių, kraterų, įvairaus didumo, kurių diametras siekia nuo 240 metrų ligi 6 kilometrų. Ši nuotrauka iš visų lig šiol padarytų, yra pati tobuliausia. (USIS)

Lietuvi
Klausk ir remk

LIETUVISKA PROGRAMA

kuri yra transliuojama kiekvieną sekmadienį,
10 val. ryt. per "RADIO NOVE DE JULHO",
vidutinėmis ir trumpomis 31 metro bangomis.
Patarimus, aukas siūsti šiuo adresu. Mons. P. Ra-
gažinska, caixa Postal 4118. São Paulo.

FABRICA DE MALHAS

Petras Šukys

gamina meniškus ir stiprius megstinukus, grubelius nau-
jagimiams ir kit.
Rua Jundiapéba, 45, Fone: 63-4258, Vila Zelina (arti R.
Ibitirama ir Av. Zelina).

MALONI ŽINIA LIETUVIAMS

LIETUVÉ ADVOKATÉ IRENÉ GRITÉNAS DUODA NEMO
KAMAI JURIDINES INFORMACIJAS SAVO TAUTIEČIAMS

IRENE GRITÉNAS
Advogada

ESCRITÓRIO
Praça da Sé, 323 - 10 - c/101/102
Fone 33-9951

RESIDÊNCIA
Rua Coelho Neto, 281
Fone: 63-3697, V. Prudente

Máquinas Texteis Santa Clara Ltda.

MÁQUINAS E ACESSÓRIOS TEXTEIS
FUNDIÇÃO DE FERRO E ALUMÍNIO

Caixa Postal, 2093 — Tel. 63-7340

Fábrica e Escritório:

Rua Domingos Afonso, 50 — Vila Santa Clara
V. Prudente — S. Paulo

Gera kokybė, pigiau kaip kitur, greitas įteikimas,
mandagus patarnavimas tikrai

ANTANO PAVILONIO

INDUSTRIA DE ARTEFATOS PLÁSTICOS
"PAVILONIS"

Rua Prof. Gustavo P. de Andrade, 884 - 902, caixa
postal 4118 - Vila Zelina, Tel. 63-4130 São Paulo.

Čia yra didžiausias pasirinkimas, dideliais ir ma-
žesniais kiekiais, įvairiausių rūšių ir spalvų guzikų ir
lietsargiams dalių.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas
pasivimas, LAURO SANDRON vyriškų rūbų

SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294
São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui
Ateikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina

Casa Sprindys & Cia.

PÇA. S. JOSÉ dos CAMPOS, 1 - V. ZELINA - TEL. 63-5915

Geležies isdirbiniai ir dažai viskas elektros
irengimui namu reikmenų ir žaislai, įvairiausios do-
vanos visoms progoms.

ESCRITÓRIO CONTABIL NASCIMENTO

Irmãos Nascimento

REG. C.R.C. SP. Nro 1.484

Atlieka firmų atidarymus, perleidimus, komercines
ir industrialines apyskaitas, sutvarko dokumen-
tus, sudaro sutartis surašo prašymus ir ki-
tos rūšies darbus atlieka.

Juridinis Departamentas — Nejudomo turto pardavimas
Av. Zelina, 831 — Vila Zelina — Tel. 63-7140 - S Paulo

ALEKSAS KALINAUSKAS

Advokatas

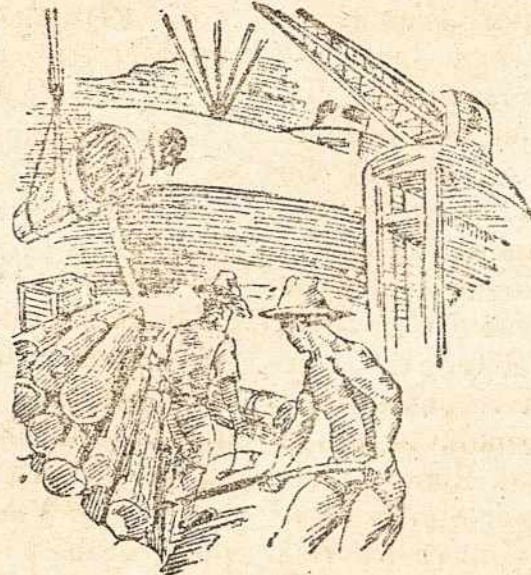
atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių
bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitis, doku-
mentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai

Residencia:

R. Joaquim Piza, 204
Tel. 31-2548

Raštinė:

R. 15 de Novembro, 244
4.º - Sala 19 - Tel. 37-0324
no 14,00 iki 18,00 val.

PRANAS & CIA. LTDA

Madeiras em geral

SÉDE Rua México, 98 - 9.º - sala 904 — Fone 52 0229
Endereço Telegrafico: « C A B I U N A »
Rio de Janeiro

Serraria « I T A » — Serra dos Aimorés — Municipio de
Nanque - Estado de Minas Gerais

KIRPIMO IR SIUVIMO MOKYKLA

„SOFIJA“

Mokina kirpimo siuvimo, madų mode-
lių braižybos ir pritaikomojo meno.

Paruošia siuvimo ir kirpimo mokytojas
valdiškiems egzaminams (habilitação.)

Mokykla turi visas valdiškas teises yra regis-
truota «Departamento do Ensino Profissional»

Pamokos vyksta vakarais

- Užsirašyti pas mokyklos direktorę Sofiją Misiukaitę.
— Rua da Graça, 381 — casa 6 — Bom Retiro —

LIETUVIŠKŲ PAMALDŲ KA LENBORIUS

Pirmą mėnesio sekmadienį
Pa que das Nações 10 val.
Casa Verde, 17,15 val.

Antrą:

Jaçana klierikų kopl. 8,15 val.
Bom Retire, 10 val.
Utinga 18,00 val.,

Trečią:

Agua Rasa 8 val.,
Moinho Velho 11 val.,
Lapa 16 val.,

Kiekvieną sekmadienį
Mooça 8 ir 9 1/2 val.

Paskutinį:

Vila Anastacio 8,30 val.,
Vila Bonilha 10 val.

LIETUVIŠKŲ PROGRAMOS TRANSLIACIJOS

(Lietuvos laiku)

VATIKANO RADIJAS

Kasdien 20,15 iki 20,50 val.
Sėkmadieniais 10,30 iki 11
val. 19, 25; 31 ir 196 metų
bangomis.

RIO DE JANEIRO

„Lietuvių radio valandėlė
«A voz da Lituania» yra trans-
liuojama ANTRADIENIAIS
18 val 40 min.

SIUVÉJAIS;

POVILAS AMBROZEVIČIUS
Rua dos Ciclamens, 510 (sėde
propria) — Vila Bela

VIENTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

IRMŪOS CARRIERI LTDA

Lindoya vanduo yra gerai žinomas gėrimas
Kurio puikų veikimą įžmogaus sveikatą jau
visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite,
sitikinkite ir visados naudokite!

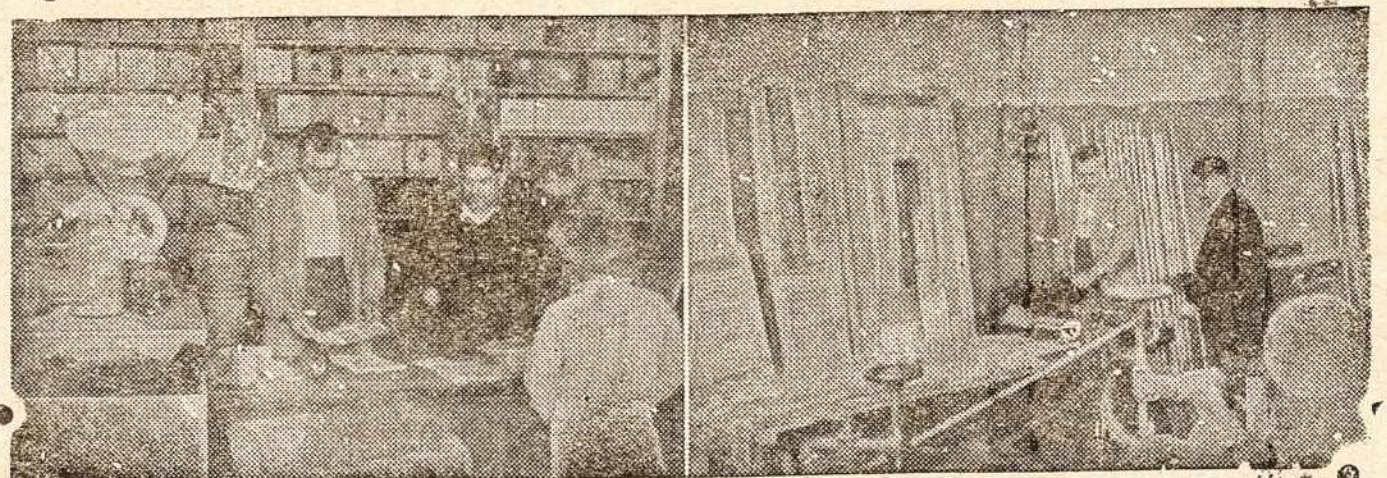
Rua Dino Bueno, 795 a 835
Telefones: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967 — SÃO PAULO

Statybos medžiagos sandėlis ir įvairių geležinių daiktų, vinių bei darbo įrankių
krautuvė tikrai pas

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

RUA CCSTA BARROS, 356 TEL. 63-3285 VILA ALPINA

